

Rok II Nr 15 31. 8. 47

PIENINY — TRZY KORONY

ZNAK

Rok II Nr 15 31. 8. 47

PIENINY — TRZY KORONY

=====

A p e l J a s n o g ó r s k i.

= + = + = + = + = + = + = + = +

Dnia 8 września upływa rocznica ślubów jasnogórskich, którą odbyły się w ubiegłym roku. Wtedy to, w święto Narodzenia Najświętszej Marii Panny - Naród polski, reprezentowany przez niezliczone tłumy wiernych z całej Polski, ustami Episkopatu, najwyższego autorytetu na ziemiach polskich, w braku prawowitych władz Rzeczypospolitej, - oddał się pod opiekę Niepokalanemu Sercu Marii, Naród składając Niepokalanej Dziewicy "hołd miłości, czci serdecznej i wdzięczności", ślubował jednocześnie Synowi Jej - Naszemu Odkupicielowi "dochowanie wierności Jego nauce i prawu, obronę Jego Ewangelii i Kościoła, szerzenie Jego Królestwa."

Śluby jasnogórskie odbiły się szerokim echem w całym świecie katolickim. Pamiętamy, że dzień ten wyznaczony był przez kardynałów Griffina i Spellmana na dzień modłów w intencji Polski w kościołach angielskich i amerykańskich.

Dla Narodu naszego ślubowanie to, złożone u stóp Matki Boskiej Częstochowskiej, było najpiękniejszym symbolem, najwyższym wyrazem i oficjalnym potwierdzeniem szczególnego nabożeństwa, jakie w czasach zawieruchy wojennej i w walce Narodu o swój byt rozgrzewało serca polskie, wzmacniało siły - na froncie walki, w więzieniach, obozach i katordze dalekiego zesłania. Było ono zgodziskowaniem niezliczonych pacierzy matek i dzieci, zanoszonych w domach i na podwórzach Warszawy do Matki - Nieustającej Pomocy; było sumą najwyższą przeciwnych uniesień duszy i niebśiężnych westchnień tych, co ginęli i tych, co zwyciężali. Było i jest protestem przeciwko przemocy i gwałtom, zachowawstwom noczesnego pogaństwa i barbarzyństwa wschodu na podstawowe prawa człowieka, na moralność i zdrowe obyczaje. Stanowi i dziś manifestację właściwego oblicza Polski, modlitwę o "spokojny i chwalebny byt w Prawdzie, Sprawiedliwości i Wolności".

Toteż, stosownie do pięknej tradycji lat konspiracji, każdego dnia o godz. 9-ej wieczorem, tysięczne rzesze katolików polskich w Kraju, gdziekolwiek się w tej chwili znajdują - stają do t.zw. apelu jasnogórskiego. Apel ten jest codziennym ponowieniem zes-żłorocznego ofiarowania. Razem z nimi w gorącej modlitwie za Kraj łączy się całe duchowieństwo polskie, Biskupi zaś w kaplicach swoich błogosławią w tej samej chwili swym diecezjom i Krajowi. Ciche to i niewidoczne, ale na płaszczyźnie nadprzyrodzonej niewątpliwie najskuteczniejsze działanie dla dobra Polski.

Niech więc, w rocznicę ślubowania Narodu i w tym codziennym ofiarowaniu się Najświętszemu Sercu Marii, - nie zabraknie duchowego udziału uchodźstwa polskiego, a ufna modlitwa do Matki Jasnogórskiej - niech będzie źródłem mocy i siły do walki ze złem w życiu swoim osobistym i społecznym.

B.K.

= + = + =
= + =
=

Jan Rostworowski

Modlitwa zmęczonego człowieka.

= + = + = + = + = + = + = + =

Prosimy Cię o ciszę, która by ręką białą
Słowa zakwitające zmieniała w ciało,
Ciszę szczęśliwych dzieci w rozświetlonym ogrodzie
Dzisiaj i jutro i codzień.

Prosimy Cię o wyrok nieubłagany jak granit,
Wyro na proch i kulę, stal i dynamit,
O potępienie maszyn, by ludzkiej nie wiedzieć biedy
Ni dziś, ni kiedyś.

Prosimy Cię o ciepło, rozrosłe ognistym krzakiem,
Ciepło sędziwych osiedli, zawsze jednakie,
Bo oto wiatr lodowaty dziwnej wojennej podróży
Dony nam burzy.

Prosimy Cię o przyjaźń i zaufanie i troskę,
Która by mogła świat cały zamienić w wioskę,
Nie chcemy ludzi, co przyszli, przyjaźnią ręce ogrzali
I idą dalej.

Prosimy Cię o uśmiech, nie ten z buńczucznych defilad,
Który jest pusty jak nicość, krótki jak chwila,
Śmieje się jabłoń ku niebu, rozwarcie kwiecistych powiek,
Spraw by zrozumieć ją człowiek.

Prosimy Cię o wolność myśli i wiary i słowa,
O pomoc dręczonej jaźni, skutecznej w okowach,
O wyzwolenie myśli, o wszystkie blaski i słodycz,
Prosimy Cię o łaskę wiecznej swobody.

Amen.

/ Ze zbioru poezji autora p.t. "Na Cięciwie" - Londyn 1945/

= : = + = : = + =
= : = : =
+

"...Wraz z wiarą katolicką, cześć Marii weszła w sam rdzeń narodu polskiego, stała się częścią składową duszy polskiej, wycisnęła swe znamię na zwyczaj nasz i obyczaj. Między Marią a narodem stanął jakby sojusz na dobrą i złą dolę."

Wziął Marię naród ze sobą; pościł Jej wigilję; uroczystości Najświętszej Pani obchodził z weselami jako święto rodzinne; na głos dzwona mówił Anioł Pański; pierś zdobił szkaplerzów; rękę unosił do spocznienia obwiązku różnicem, obrazy Jej pokrył diamentami, osnał perłami. Brał też naród Marię na wszystkie wojny z sobą, jako wał obronny i puklerz mocny. Za najświętsze hasło bojowe miał imiona: "JEZUS, MARIA !" -

Ks. Arcybiskup Bilczewski

S Ł O W O B O Ż E

+ = + = + = + = + =

Ewangelia na 14 niedzielę po Ziel. Świątkach /Mat. 6./

Onego czasu mówił Jezus uczniom swoim: Nikt nie może dwom panom służyć: bo albo jednego będzie miłował, a drugiego będzie miłował: albo przy jednym stać będzie, a drugim wzgardzi. Nie możecie Bogu służyć i mamonie. Dlatego wam powiadam, nie troszczcie się o duszę waszą, co byście jedli, ani o ciało wasze, czymbyście się odziewali. Czyż dusza nie jest ważniejsza niż pokarm? i ciało niżli odzienie? Przzyjcie na ptaki niebieskie, iż nie sieją, ani żną, ani zbierają do granien, a Ojciec wasz niebieski żywi je. Czy kto z was obmyślając może przydać do wzrostu swego łokieć jeden? A o odzienie czemu się nie troszycie? Przypatrzcie się lilii polnym, jak rosną: nie pracują, nie przędą. A powiadam wam, iż ani Salomon we wszystkiej chwale swojej nie był odziany jako jedna z tych. A jeżeli trawę polną, która dziś jest, a jutro będzie w piec wrzucona, Bóg tak przyodziewa, jakoż daleko więcej w was ma ł o j w i a r y ! Nie troszczcie się, mówiąc: Cóż będziemy jeść, albo co będziemy pić, albo czym będziemy się przyodziewać? Bo tego wszystkiego poganie pilnie szukają. Albowiem Ojciec Wasz niebieski wie, że tego wszystkiego potrzebujecie. Szukajcież tedy naprzód królestwa Bożego i sprawiedliwości jego, a to wszystko będzie wam przydane.

Słowa Chrystusa Pana zawarte w dzisiejszej Ewangelii św., - byśmy nie troszczyli się o to, co będziemy jedli, ani o to, czym się przyodziewemy, nie są bynajmniej zachętą do lekkomyślności i lenistwa. One są tylko przestroga, byśmy zabiegając o dobra doczesne, materialne, nie zapomnieli o Bogu i o nieśmiertelnej duszy.

Troska o ciało jest nie tylko dozwolona, ale owszem nawet nakazana. Chleb jest niezbędny w naszym życiu, bo aby żyć, trzeba jeść. Nie można tu jednak przesadzić. Nie wolno ugrząść całkowicie w materializmie i hołdować bożkowi mamony. Nicumiarkowane pożądanie dóbr doczesnych, jak mówi Pius XI. w "Urbi orcano": "psuje naturę człowieka i deprawuje obyczaje". Wybująły materializm rodzi chciwość i skąpstwo, które prowadzą do ruiny ducha; obnażają go z wszelkiej miłości Boga i bliźniego. - Chciwość, chęć wzbogacenia się i użycia zabijają w człowieku sumienie katolickie; nierzadko też prowadzą do nieposzanowania cudzej własności, strzeżonej przez siódme przykazanie Boże: "nie kradnij"!

Tych zaś, którzy zabijają w sobie sumienie katolickie już nic nie wzruszy, ani płacz matek i nędza rodzin, ani też gorzkie łzy sierót. Oni nie cofną się nigdy przed zdzierstwem, wyzyskiem i paskarstwem. Co gorsza, ich wtedy nęci nie tylko dobro prywatne, ale częstokroć i dobro publiczne. Nieraz tacy wyciągają swe chciwe ręce po mienie narodu, choćby ten dźwiżył się jeszcze z łoża boleści i ran, choćby był dopiero na dorobku i nie otrząśł się jeszcze z łachmanów niewoli.

Tych, którzy gonią tylko za chlebem, za bogactwem i wygodami ciała, Chrystus Pan w dzisiejszej Ewangelii św. nazywa poganami. I zaiste są to poganie, gdyż w swej żądzy zdobycia bogactw i w zabieganiu o ich powiększenie, nie mają czasu służyć prawdziwemu Bogu i kłaniać się swemu Stwórcy.

Takich nowoczesnych pogan jest dziś niestety wiele na świecie. Zbytnią tro-

ska o sprawy doczesne, głód bogactw przestrzeni i chleba, jak najstraszniejsza choroba trawi dzisiejsze narody i pokolenia. Przecież nie innego, jak tylko żądza zdobycia Lebensraum und Lebensnahrung - to jest przestrzeni i chleba rozpętała najokrutniejszą w dziejach ostatnią wojnę.

- Dobrobyt jednostek, rodzin i społeczeństw jest potrzebny oraz konieczny do ich istnienia i rozwoju. Trzeba go też szukać oraz zdobywać w rzetelnej uczciwej pracy, w sprawiedliwości i miłości wzajemnej, pamiętając przy tym, że pierwszym celem każdego i wszystkich ma być Bóg, zachowanie Jego woli oraz dobro własnej duszy; -"bo i cóż pomoże człowiekowi, choćby cały świat pozyskał, a na duszy swojej szkodę poniósł ?"/Marek 8, 36/. Amen.

Ks. Cz. Chmielewski

o o o O o o

KALENDARZ HISTORYCZNY na miesiąc wrzesień./1 - 15/
=====

1. IX. 1939 r. - Najazd Niemców na Polskę. - Polskie kontrtorpedowce przybywają do Anglii.
2. " 1621 r. - Karol Chodkiewicz z 70.000 wojska bije 220.000 Turków i Tatarów pod Chocimiem.
3. " 1939 r. - Przystąpienie Anglii i Francji do wojny.
3. " 1943 r. - Lądowanie Aliantów w Połudn. Włoszech.
4. " 1944 r. - Oswobodzenie Brukseli i Antwerpji. Z.S.R.R. wypowiedzi wojnę Bułgarii.
6. " 1944 r. - Bułgaria wypowiedzi wojnę Niemcom.
6. " 1580 r. - Stefan Batory zdobywa Wielkie Łuki.
7. " 1939 r. - Kapitulacja Westerplatte po wytrzymaniu 7 dni ataków z morza lądu i powietrza.
7. " 1940 r. - Początek bombardowania Londynu.
7. " 1764 r. - Stanisław Aug. Poniatowski zostaje wybrany królem Polski.
8. " 1514 r. - Konstanty Ostrowski bije wojska moskiewskie pod Orszą i odnosi jedno z największych zwycięstw z tych czasów.
8. " 1943 r. - Kapitulacja Włoch.
9. " 1698 r. - Hetman Feliks Potocki bije Tatarów pod Podhajcami.
9. " 1944 r. - Stare Miasto padło. Ciężkie walki na Żoliborzu.
10. " 1943 r. - Niemcy okupują Włochy i Rzym.
11. " 1392 r. - Zgon Ludwika Węgierskiego.
11. " 1939 r. - Wielką bitwa pod Kutnem.
11. " 1944 r. - I. Dywizja Panc. zajęła Gandawę.
12. " 1943 r. - Ucieczka Mussoliniego.
12. " 1683 r. - Król Jan Sobieski na prośbę papieża i cesarza austr. bije Turków pod Wiedniem. Przez "wdzięczność" nie całe 100 lat później Austriacy biorą udział w rozbiórce Polski. Zwycięstwo pod Wiedniem złamało potęgę sułtanów tureckich i oswobodziło Europę od ich najazdów.
13. " 1939 r. - Rozbicie dużych sił niemieckich pod Lwowem.
14. " 1939 r. - Pierścicń niemiecki około Wieruszowy zamyka się.
14. " 1944 r. - Wojska sowieckie zajmują przedmieście Warszawy - Pragę. Poraz pierwszy lotnictwo sowieckie zrzuca pomoc Warszawie.
15. " 1339 r. - Komisja papieska wydaje wyrok przeciwko Krzyżakom za ich rozboje.
15. " 1944 r. - Wojska amerykańskie przerywają linię Zygryda pod Akwizgranem.

o o o O o o o
o o o o
o

Wiadomości z Kr. ju i ze świata katolickiego.

: = : = : = : = : = : = : = : = : = : = : = :

Dzisiaj jak nigdy przedtem Kościół potrzebuje apostołów, którzy by życie całe poświęcili dla pokazania pogańskiemu światu piękna Chrystusa - powiedział Ojciec św. Pius XII, w przemówieniu do Narodowego Kongresu Eucharystycznego we Francji, i dalej: "Apostołowie ci są otoczeni przez zło. Robi się daremne na szczęście wysiłki, by zdławić ich religijne uczucia. Pomimo to trzeba kochać cały ród ludzki i wyjaśniać macierzyńską czułość Kościoła dla uciśnionych i uwiedzionych. Na tej drodze będzie się apostołem jasnej społecznej nauki Chrystusa, która sama tylko może rozwiązać wszelkie zagadnienia."

Myron C. Taylor, specjalny przedstawiciel prezydenta Trumana w Watykanie przyjechał do Europy. Prezydent Stanów Zjednoczonych złożył oświadczenie, z którego wynika, że celem nominacji Taylora jest omówienie z Ojcem św. Piusem XII. warunków trwałego pokoju, opartych na "moralnym porządku świata". Myron C. Taylor spełniał już funkcje specjalnego delegata przy Watykanie za życia Prezydenta Roosevelta.

Przemówienie Ojca św. do kardynałów w dniu imienin, wołające o sprawiedliwy pokój (patrz "Znak" nr. 13. str. 2.) zostało włączone w protokół Kongresu amerykańskiego jako niezwyklej wagi oświadczenie. Wniosek przedłożony przez poka demokratycznego został jednogłośnie przyjęty.

Kardynał Griffin wzywa O. N. Z. do obrony Kościoła w Jugosławii w szczególności do przeprowadzenia dochodzeń w sprawie prześladowania Kościoła. O sile tej akcji, podobnej do zbrodni Hitlera, świadczy fakt pozbawienia życia 218 księży, w tym 86 bez procesu sądowego oraz uwięzienia 200 dalszych duchownych z arcybiskupem Stepinacem na czele.

Arcybiskup Nankinu, J. E. Ks. Paweł Yu-Pin, oświadczył dziennikarzom, że "zamieszki domowe w Chinach są zatęgnięciem międzynarodowym i stanowią właściwie przegrądkę do 3 - ej wojny światowej." Oskarżając Rosję o współpracę z komunistami chińskimi w Mandżurji oraz z Mongołami w Sinkiangu, książe Kościoła wskazał na konieczność utworzenia międzynarodowej demokracji, która by się przeciwstawiła międzynarodowemu bezbożnemu materializmowi. "Chiny, powiedział ks. arcybiskup Yu - Pin, walczą w obronie wszystkich demokracji świata. Zasługują więc na taką samą pomoc, jak Turcja i Grecja."

Generał Mac Arthur, głównodowodzący w japońskiej wojnie a obecnie najwyższy zarządca pokonanej Japonii powiedział niedawno: "Jestem przekonany, że za 10 lat Japonia będzie chrześcijańska. I choć to może nie będzie wszystko zewnętrznym aktem, będzie to przecie tkwić w myśleniu i postępowaniu tego ludu. Kiedy w czasie kapitulacji głosił, że rozwiązanie światowych zagadnień może być dokonane jedynie teologicznie, myśleli sobie niektórzy ludzie, że mam pozbyć się rozumu. Dziś jestem przeświadczony o tym jeszcze pewniej niż kiedykolwiek. Ci, którzy mnie z tego powodu krytykowali, pokazali, że nie wierzą ani w demokrację ani w chrześcijaństwo. Są to ludzie, którzy nie mają żadnej wiary. Zagadnienia świata są w zasadzie zagadnieniami duchowymi. Gospodarstwo, polityka mocarstwowa, kolektywizm, to wszystko są tylko powierzchowne trudności, które przychodzą i odchodzą. Pod nimi i u korzeni większości naszego zamieszania jest niedostatek religijnej wiary, a czym rychlej sobie to uświadomimy, tym rychlej będziemy mieli pokój i porządek." - Gen. Mac Arthur ogłosił jednocześnie nowe zarządzenie celem ułatwienia pracy misjonarzy i zwiększenia ich liczby w Japonii, której ludność powinna, zdaniem generała, być pouczona o chrześcijańskich tolerancji i demokracji.

Rząd egipski postanowił mianować przedstawiciela swego przy Watykanie.

Kopię obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej i ryngraf otrzyma w darze od Polaków w Kraju Polonii amerykańskiej. Na ryngrafie uwidoczniiony będzie Orzeł, którego serce zawierać będzie prochy ze zburzonych kościołów Warszawy i wspólnych nogi powstańców z 1944r. Na sercu orła będzie umieszczony napis: "Zburzona Warszawa - serce Polski - rodakom z Ameryki - w dowód wdzięczności."

Nowonianowany ambasador U.S.A. w Polsce Griffis przybył do Warszawy i w udzielonym prasie wywiadzie powiedział m.i. "Wczoraj stałem długo na rynku w Krakowie i wsłuchiwałem się w nastrojowy hejnał z wieży kościoła Mariackiego. Ze wszystkich murów Krakowa można wyczytać i podziwiać wielką historię Polski. - Warszawa będzie pierwszą moją placówką dyplomatyczną, ale prace w Polsce rozpoczynam od złożenia hołdu Najświętszej Paniencie na Jasnej Górze. Zatrzymam się w Częstochowie, by zwiedzić słynny na cały świat klasztor C.O. Paulinów. Pragnę dodać, że jestem zaprzyjaźniony z amerykańskim kardynałem Spellmanem z New Yorku."

Polska Liga Katolicka w U.S.A. wydała 112.500 dolarów na zakup paramentów dla kościołów w Polsce. - Ponadto postanowiła wydrukować podręczniki dla seminariów duchownych w Polsce. Kard. Hlond wyraził życzenie, by każdy podręcznik wydrukowano w 2 tys. egzemplarzy. Przyjęto bowiem, że liczba kleryków nie przekroczy 1.400, a kleryków zakonnych będzie około 600.

Gen. Józef Heller przemawiał w rocznicę "Cudu nad Wisłą" w Londynie, na uroczystym wieczorze zorganizowanym przez Stronnictwo Pracy. W czasie uroczystości apelowano również do zgody i zjednoczenia również potrzebnego jak w 1920 r.

Ks. Leon Pawlina, proboszcz na Tamce, został w dniu 6 sierpnia skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy na 10 lat więzienia. Według oficjalnej prasy warszawskiej ks. Pawlina popełnił tylko tę "zbrodnię", że uzyskiwał od funkcjonariusza U.B. S. Maciejca różne informacje o policji i za to go spotkał ten drański wyrok.

Wydzień Majdanka odbędzie się w dniach 21 do 28 września br. Specjalne pociągi zwiózają do Lublina masy ludności z wszystkich stron kraju. Przewidziany jest także udział przedstawicieli dyplomatycznych obcych krajów, których obywatele podzielili w Majdanku tragiczny los dziesiątek tysięcy Polaków.

2570 duchownych wszystkich narodowości i wyznań przeszło ogółem przez Dachau Polacy stanowili 64,6 procent tej liczby/ było ich 1724/, przy czym na 953 ofiary śmiertelne było Polaków 787. Wśród duchownych polskich na ogólną liczbę 1724 było niekatolików 33. Ogółem katolicy rzymscy stanowili wśród duchowieństwa Dachau 94,6 procent, a 96,9 procent ofiar śmiertelnych.

Według statystyki Ministerstwa Przemysłu i Handlu z kwietnia 1947r. w t. zw. Kluczowych przemysłach 7.824 robotników pracuje w zarządzie przedsiębiorstw. A mianowicie statystyka wymienia 259 dyrektorów i wicedyrektorów, 567 samodzielnych kierowników, 1769 kierowników oddziałów i wydziałów, 5229 majstrów referentów i innych. Według wiarygodnych informacji awansują zazwyczaj gorliwi komuniści z P.P.R./ Now. Rob. /

Światowy Zjazd Skautingu /Jamboree/ odbywa się obecnie w Moisson pod Paryżem, z udziałem masowych delegacji kilkudziesięciu narodów. Wśród uczestników zlotu znajduje się 12 tysięcy harcerzy katolików oraz 150 kapłanów katol., którzy zapewniają młodzieży duchową opiekę. Z krajów znajdujących się pod kontrolą Sowietów jedynie Czesi zdecydowali się na wysłanie skromnej delegacji. Związek Harcerstwa Polskiego nie jest na Zlocie reprezentowany. Kierownikiem harcerstwa narzuconym przez reżym warszawski jest b. premier Osóbka - Morawski. Miał on odmówić interwencji u czynników rządowych w sprawie wyjazdu.

Przymus przedkładania świadectw lekarskich przez wstępujących w związki małżeńskie ma być wprowadzony niebawem w drodze ustawy. Ministerstwo Zdrowia w Warszawie przystąpiło do energicznej walki z chorobami wenerycznymi, rozpo- wszechnionymi w całym kraju. Akcją przymusowego leczenia objętych już zosta- ło 600.000 osób. Na terenie całego kraju uruchomiono 700 przychodni przeciw- wenerycznych, 9 szpitali specjalnych, oraz 100 oddziałów przy szpitalach z o- ogólną liczbą 3.748 łóżek. Wobec zwiększenia się wypadków kiły wrodzonej zor- ganizowano przy klinikach uniwersyteckich przychodnie dla chorych, matek i dzieci oraz zarządzono badanie krwi wszystkim kobietom przebyw. w klinice położ

Co szósty mieszkaniec Wrocławia jest chory wenerycznie jak obliczają lekarze. W Gdańsku na 130 tysięcy mieszkańców chorych jest 45.000. Istnienie epidemii jest faktem - pisze krakowski Tyg. Powszechny. Wskazując na wielki rezerwuar chorób wenerycznych, jaki w związku z przewaleniem się w 1945 r. frontu zaist- niał na zachodzie kraju, autor artykułu p. Paweł Jasienica konkluduje: "Nie zda- jemy sobie sprawy, że przy wtórze makrochrycznego tria - syfilisu, gruźlicy i wód- ki - pomalą a gruntownie gnijemy." I dalej: "mogą sobie lekarze urobić ręce po łokcie, może państwo wydawać ustawy i dawać pieniądze - ale najskuteczniej- szą zaporą przeciw szerzeniu się zarazy będzie powrót do większej niż dziś surowości obyczajów. Zwłaszcza u kobiet." "Mężczyźni układają prawa, ale kobiety tworzą obyczaje" - pisze tygodnik "Dziś i Jutro". - "I ma rację." -

600 restauracji będzie dozwolonych w Warszawie, 350 z nich otrzyma koncesje wódczane. Państwo musi żyć, więc obywatele mogą pić. /P.Pr./

35.000 osób zginęło w Polsce w ciągu ostatnich 20 miesięcy skutkiem wypadków samochodowych, wywołanych przez pijanych szoferów - ogłaszają oficjalnie w Warszawie. 55 osób dziennie. /P.Pr./

Ilość księży w Polsce wynosi 10.340. Cyfra ta obejmuje tylko księży świeckich. Przed wojną mieliśmy ponad 14.000 księży.

Zmarł w Krakowie ks. Konstanty Michalski, ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy, profesor i b. rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Pol. Akademii Umie- jętności oraz wielu naukowych towarzystw zagranicznych. Był wybitnym uczonym w zakresie filozofii średniowiecznej, głębokim myślicielem i dośw. wychowawcą.

Maria z Łobedzkich Bagniewska zmarła w Miami/Floryda/. Śp. M. Bagniewska otrzy- mała w Watykanie w 1939 r. z rąk Papieża Piusa XII. order Pro Ecclesia Et Pon- tifice - za wzniesieni kościoła Matki Boskiej Loretańskiej w Warszawie na Okęciu/od tego czasu patronki lotników/ oraz kościoła w Zetorech.

Kursy zawodowe i spółdzielnie pracy dla kobiet rozpoczęło tworzyć minister- stwo opieki społ. w kraju - w związku z wielkim nasileniem bezrobocia wśród kobiet i ok. 100.000 kobiet nie posiadających żadnych kwalifikacji zawodowych

Z Polski wywieziono do Anglii 5 milionów jaj, a do Szwajcarii 3.168.000 jaj. Ogółem 8.168.000, które z równym powodzeniem co Anglicy i Szwajcarzy mogłaby zjeść ludność Polski.

Poza sygnalizowanymi już wyjazdami licznych grup Polaków z Niemiec na pra- cę do Holandji i Belgii, dalsze transporty wyjeżdżają do innych krajów. Z pol- skiego obozu cywilnego Haltern/strefa bryt./ w czerwcu wyjechał transport do Brazylii, z końcem czerwca i w pierwszych dniach lipca dwie grupy Polek do An- glii. - Polonia zaś zakupiła 1000 wiz dla rodaków w Niemczech i zobowiązała się zapłacić za nich podróż. /Światpol/

Episkopat australijski opracował specjalny plan imigracji celem ułatwienia katolikom osiedlenia się. Dotyczy w I. rzędzie tych, którzy ukończyli studia w W. Brytanii.

Wojciech Wasutyński

II.

Problem Wychowania Narodowego.

: + : + : + : + : + : + : + : +

Państwo jest organizacją przymusu. Naród jest wspólnotą typu życia duchowego. Państwo na tym wyższym znajduje się poziomie, im bardziej jest unarodowione. Im więcej uświadomienia narodowego, im więcej utrwalonego obyczaju, tym mniej potrzeba przymusu zewnętrznego.

Człowiekowi, który w pełni posiadał dyscyplinę wewnętrzną i samo - opanowanie, można pozostawić niezwykle szeroki zakres wolności. Człowieka pierwotnego, niewychowanego społecznie, trzeba kontrolować na każdym kroku. Suma możliwej wolności w społeczeństwie jest zależna wprost i bezpośrednio od sumy wychowania. Rozwój społeczny polega na tym, że dorobek cywilizacji i doświadczeń społecznych wpaja się młodemu człowiekowi, zanim się on sformuje, a nie pozostawia się mu zdobywania go przez całe życie od wypadku do wypadku. Zmusza się go do pewnych reguł w okresie clestyczności, by go nie zmuszać potem mechanicznie przez całe życie.

Celem więc politycznym wychowania jest wytworzenie w człowieku dyscypliny wewnętrznej jako głównego warunku życia w społeczności.

Wychowanie ma do czynienia nie z materiałem martwym, ale z żywymi i bardzo różnymi duszami. Stąd szczególnie mało nadaje się ono do standaryzacji. Nie należy tu mieszać wychowania z nauczaniem. To ostatnie jest znacznie łatwiej ustandaryzować w pewnych granicach. Wychowanie jest oddziaływaniem jednego żywego człowieka na drugiego. Dlatego też nie da się niczym zastąpić rolę rodziny, gdyż jest ona zespołem małym, w którym wychowujący i wychowywani mają ze sobą wiele wspólnego.

Jednakże każdy zespół, a zwłaszcza tak duży jak naród, musi mieć pewne wytyczne wychowania niejako zestandaryzowane. Musi naprzykład posiadać ustalonych kilka cech charakteru, do których wyrobienia u swych członków świadomie dąży. Wybór ich nie jest łatwy, musi być raczej praktyczny niż naukowy. Ciężar zagadnienia polega na interpretacji tych cech więcej niż na ich wymienieniu.

O ile przypominam sobie, z francuskiego regulaminu wojskowego pochodzi lista pięciu cech naczelných żołnierza, które wszakże nie są niczym innym, jak cechami charakteru dobrego obywatela. Mają one tę zaletę, że są proste i pełne. Oto one: uczciwość, odwaga, karność, ofiarność i inicjatywa.

Uczciwość otwiera listę nie przez przypadek. bez niej wszystkie dalsze cechy miałyby znikomą wartość. Uczciwość jest tą cechą, której w polskim życiu najbardziej brak. Nie mówię o tej raczej powierzchownej nieuczciwości, która niekorzystnie wyróżnia nas od ludzi zachodu, a która płynie z ubóstwa kraju i rozkładowego wpływu braku własnych instytucji prawnych przez pokolenia. Mam na myśli głębsze braki życia polskiego, niż jeżdżenie na gapę i kradzież jabłek. Polak indywidualnie jest zdolniejszy, przeciętnie, od Anglika czy Niemca; w zespole nie dorównywa im. Przyczyną wydaje mi się niesumienność która jest przecież tylko formą nieuczciwości. Indywidualnie Polak może sporo osiągnąć, ponieważ sam siebie nie zwiedzie ponad miarę. Drugiego zwiedzie przez swą niesumienność i sam na drugim polegać nie może - ani w zakresie informacji, ani w zakresie wykonania planu w szczegółach, a wykonanie składa się właśnie ze szczegółów.

Twierdzić, że Polacy nie odznaczają się odwagą byłoby gonieniem za oryginalnością. Odwagę, nawet odwagę desperacką w walce, mają w wysokim stopniu.

Ale ta piękna cecha występuje niestety w postaci prymitywnej, bliskiej nie-raz zwykłej zapalczywości. Równocześnie nie odznacza nasze życie zbiorowe brak odpowiedzialności, ucieczka przed odpowiedzialnością na wszystkich szczeblach życia społecznego. Ucieczka przed odpowiedzialnością nie jest niczym innym jak formą tchórzostwa.

Wbrew rozpowszechnionej opinii, Polak słuca rad. Łatwo daje się wziąć od lepszej strony, a przytym lubi myślenie i decydowanie złożyć na kogo innego. Tym pierwszym rysem różni się np. od Niemca, drugim od Francuza/jeśli można wogóle robić takie sumaryczne uogólnienia/. Natomiast brak mu tego czym stoi siła narodu angielskiego, t.j. opanowania wewnętrznego. Brak opanowania jest największą z form niekarności.

Ofiarność polska przedstawia się podobnie jak polska odwaga. Jest bezsprzecznie większa niż na Zachodzie, jeśli chodzi o akt doraźny i bezkompromisowy. Dochodzi do niebываłego napięcia, ale ma jedną słabą stronę - sporadyczność. Ofiarność rozumie przeciętny Polak jako "rzucenie na stos". W istocie ofiarność jest wtedy tylko cechą naprawdę konstruktywną, gdy jest stałym stanem psychicznym; gdy się przejawia w ciągłych, codziennych, drobnych nieefektywnych działaniach, a nie tylko w porywach.

Wreszcie, jeśli chodzi o inicjatywę, to skłonni jesteśmy myśleć, że już tej Polakowi nie brakuje. Jest to nieporozumienie. Polak jest pełen pomysłowości, ale inicjatywa to nie jest pomysłowość. Inicjatywa jest cechą nawskroś społeczną. Pomysłowym można być dla siebie, inicjatywą dzieli się z innymi; powiedzieć, że się dało sobie samemu inicjatywę można tylko dla żartu, w przenośni. Otóż Polak często rzuca pomysły, bardzo rzadko daje inicjatywę. Bo dać inicjatywę, znaczy rozpocząć jakąś pracę zbiorową. Praca zbiorowa oznacza organizację; istotą organizacji jest podział kompetencji; jedną z najtrudniejszych rzeczy do osiągnięcia w jakimkolwiek zespole polskim jest wyraźny podział kompetencji.

Na przykładzie tych pięciu zasadniczych i prymitywnych cech człowieka działającego w zespole widać jak rozległe i powiązane ze sobą ściśle problemy wysuwa wychowanie narodowe w Polsce...

/Z książki p.t. "Ruiny i Fundamenty" - Londyn 1947, Biblioteka Książki Polskiej/

= = = : : = = =
: : = = : :
:::

Polskie przysłowia ludowe na miesiąc wrzesień.

= = + = = + = = + = = + = = + = = + = =

Święty Idzi gdy pogodny,
Cały wrzesień
Będzie chłodny.

Jeśli w świętego Jacka
Nie panuje plucha,
Zima będzie sucha.

Na święty Krzyż - owce strzyż.

= = + = =

Komu składamy życzenia imieninowe?

1. IX. - Bronisławy i Idziego; 2. IX. - Stefana; 4. IX. - Rozelji; 7. IX. - Reginy i Melchiora; 8. IX. - Marii; 9. IX. - Piotra Kl.; 11. IX. - Jacka; 13. IX. - Filipa; 14. IX. przypada dzień Podniesienia Krzyża; 15. IX. - dzień 7 boleści N.M.P.

